Elektronicznie podpisany przez:
Marcin Wydmuch; RIO
dnia 9 października 2026 r.

Uchwała Nr SO.12.4010.116.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 9 października 2026 roku
w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej przez Gminę Środa Wielkopolska

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., z późn. zm. w osobach:

Przewodniczący: Marcin Wydmuch
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), po rozpoznaniu przedłożonego przez Burmistrza Miasta Środa Wielkopolska wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Środa Wielkopolska pożyczki długoterminowej w kwocie 11.000.000,00 zł, wyraża

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Burmistrz Miasta Środa Wielkopolska, pismem z dnia 10 września 2026 r. (doręczonym tut. Izbie w dniu 10 września 2026 r.), wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Środa Wielkopolska pożyczki długoterminowej w kwocie 11.000.000,00 zł. Do wniosku załączona została tabela obrazująca symulację spłaty zobowiązań.

Analizując zdolność Gminy Środa Wielkopolska do wywiązania się ze zobowiązań wynikających z zaciągnięcia planowanej pożyczki Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W dniu 24 września 2026 r. Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej podjęła uchwałę Nr XXIX/350/2026 w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej. W § 1 uchwały postanowiono, iż przedmiotowa pożyczka zostanie zaciągnięta w 2026 roku w wysokości 11.000.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu.

Zgodnie z postanowieniami uchwały spłata rat kapitałowych i odsetek następować będzie z dochodów własnych lub z przychodów budżetu Gminy i nastąpi najpóźniej do 31 grudnia 2036 roku. Kapitał spłacany będzie w latach 2027-2036, natomiast koszty obsługi będą ponoszone co najmniej dwa razy do roku (§ 2 i § 3 uchwały).

W dniu 8 października 2026 r. Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej podjęła uchwałę Nr XXX/367/2026 zmieniającą uchwałę Nr XXIX/350/2026 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej

z dnia 24 września 2026 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej, którą zmieniła brzmienie § 1 ust. 2 uchwały na: *„Udzielona pożyczka przeznaczona zostanie na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych, kredytów i pożyczek”.*

W uchwale budżetowej Gminy Środa Wielkopolska na 2026 rok, wg stanu na dzień złożenia wniosku (po zmianach wprowadzonych uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Wlkp. z dnia 24 września 2026 r.), zaplanowano dochody budżetu w kwocie 334.982.036,29 zł oraz wydatki budżetu w kwocie 356.607.600,03 zł. Planowany deficyt budżetu wynosi 21.625.563,74 zł. i zgodnie z postanowieniami powyższej uchwały zostanie sfinansowany przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, a także wolnych środków.

W budżecie zaplanowane zostały przychody w łącznej kwocie 38.910.426,30 zł, z tego z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 655.000,00 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 434.124,08 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 21.821.302,22 zł,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 11.000.000,00 zł,
- przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 5.000.000,00 zł,

a także rozchody w łącznej kwocie 17.284.862,56 zł, z tego z tytułu:

- wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 7.985.000,00 zł,
- udzielone pożyczki i kredyty (§ 991) w kwocie 5.000.000,00 zł,
- spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 4.299.862,56 zł.

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2025 roku wynika, że zadłużenie Gminy Środa Wielkopolska na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosło 110.915.481,52 zł i obejmowało zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych. Po zaciągnięciu w 2026 roku opiniowanej pożyczki w wysokości 11.000.000,00 zł, a także po dokonaniu planowanych w 2026 roku - zgodnie z uchwałą budżetową na 2026 rok (po zmianach) – spłat rat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w wysokości 4.299.862,56 zł oraz wykupu obligacji w wysokości 7.985.000,00 zł, zadłużenie Gminy Środa Wielkopolska z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych oraz wyemitowanych papierów wartościowych na dzień 31 grudnia 2026 r. wyniesie łącznie 109.630.618,96 zł (wartość nominalna).

Na podstawie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Środa Wielkopolska, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XXIX/349/2026 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 24 września 2026 r., Skład Orzekający ustalił, że relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2026-2036, tj. w okresie planowanej spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia opiniowanej pożyczki (w tym odsetek), kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) – poz. 8.1 zał. Nr 1 do WPF [w %]	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich 7 lat) – poz. 8.3.1 zał. Nr 1 do WPF [w %]
2026	7,15	15,97
2027	7,47	16,06
2028	6,76	16,43
2029	7,68	15,95
2030	6,75	16,44
2031	5,92	17,01
2032	4,61	16,96
2033	4,53	16,45
2034	1,96	16,63
2035	0,64	16,37
2036	0,66	16,12

Z powyższego wynika, że w latach 2026-2036 poziom spłat zobowiązań Gminy Środa Wielkopolska kształtować się będzie poniżej dopuszczalnego limitu, wyliczonego w oparciu o przepis art. 243 ustawy o finansach publicznych, a zatem relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych w całym okresie spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia opiniowanej pożyczki zostanie zachowana.

Skład Orzekający zauważa, iż warunki te zostaną spełnione w przypadku osiągnięcia w poszczególnych latach (2026-2036) prognozowanych dochodów, w tym: dochodów bieżących oraz przy założeniu, że nie wzrosną planowane wydatki bieżące, a także że w okresie tym nie wzrośnie w sposób znaczący zadłużenie Gminy.

Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb pożyczkowych (kredytowych/obligacyjnych) Jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach

publicznych.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanej pożyczki na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jej zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Gminę Środa Wielkopolska w roku 2026 i latach następnych, pod warunkiem osiągnięcia - w poszczególnych latach - prognozowanych w uchwale budżetowej Gminy Środa Wielkopolska na 2026 rok (po zmianach) oraz w uchwale w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Środa Wielkopolska (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodniczący
Składu Orzekającego
dr Marcin Wydmuch

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.